

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 15. decembra 2022 *

„Odvolanie – Verejná služba – Zmluvní zamestnanci – Dôchodok – Služobný poriadok úradníkov Európskej únie – Reforma z roku 2014 – Nariadenie (EÚ, Euratom) č. 1023/2013 – Príloha XIII k tomuto služobnému poriadku – Článok 21 druhý odsek a článok 22 ods. 1 druhý pododsek – Prechodné opatrenia týkajúce sa ročnej akruálnej dôchodkovej sadzby a veku odchodu do dôchodku – Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie – Príloha – Článok 1 ods. 1 – Uplatňovanie týchto prechodných opatrení analogicky na ostatných zamestnancov zamestnaných k 31. decembru 2013 – Podpísanie novej zmluvy ako zmluvný zamestnanec – Akt spôsobujúci ujmu – Účinná súdna ochrana“

Vo veci C-366/21 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 9. júna 2021,

Maxime Picard, bydliskom v Hettange-Grande (Francúzsko), v zastúpení: S. Orlandi, avocat,

odvolateľ,

ďalší účastník konania:

Európska komisia, v zastúpení: G. Gattinara a B. Mongin, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal, sudcovia M. L. Arastey Sahún (spravodajkyňa), F. Biltgen, N. Wahl a J. Passer,

generálny advokát: P. Pikamäe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 14. júla 2022,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: francúzština.

Rozsudok

- 1 Pán Maxime Picard sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 24. marca 2021, Picard/Komisia (T-769/16, EU:T:2021:153), opraveného uznesením zo 16. apríla 2021, Picard/Komisia (T-769/16, EU:T:2021:200) (ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Všeobecný súd zamietol jeho žalobu o zrušenie jednak odpovede zodpovedného úradníka útvaru „Dôchodky“ Úradu Európskej komisie pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) zo 4. januára 2016 (ďalej len „odpoveď zo 4. januára 2016“), a jednak v prípade potreby rozhodnutia riaditeľa riaditeľstva E Generálneho riaditeľstva Komisie pre ľudské zdroje (ďalej len „GR pre ľudské zdroje“) z 25. júla 2016, ktorým bola sťažnosť odvolateľa zo 4. apríla 2016 proti odpovedi zo 4. januára 2016 zamietnutá (ďalej len „rozhodnutie o zamietnutí z 25. júla 2016“).

Právny rámec

Služobný poriadok

- 2 Služobný poriadok úradníkov Európskej únie, zmenený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1023/2013 z 22. októbra 2013 (Ú. v. EÚ L 287, 2013, s. 15) (ďalej len „služobný poriadok“), obsahuje hlavu V s názvom „Funkčné požitky a dávky sociálneho zabezpečenia úradníkov“, ktorej kapitola 3 s názvom „Dôchodky a podpora v invalidite“ obsahuje články 77 až 84 služobného poriadku.

- 3 Článok 77 prvý, druhý a piaty odsek služobného poriadku stanovuje:

„Úradník, ktorý ukončil aspoň 10-ročnú službu, má nárok na starobný dôchodok. ...

Maximálny starobný dôchodok je 70 % z posledného základného platu vyplateného v rámci poslednej platovej triedy, v ktorej bol úradník zaradený aspoň jeden rok. 1,80 % z tohto posledného základného platu sa zaplatí úradníkovi za každý rok služby uznaný podľa článku 3 prílohy VIII.

...

Vek odchodu do dôchodku je 66 rokov.“

- 4 Podľa článku 83 ods. 1 a 2 služobného poriadku:

„1. Dávky vyplácané v rámci tohto dôchodkového systému sú účtované na ťarchu rozpočtu Únie. Členské štáty spoločne ručia za platbu týchto dávok v súlade so stupnicou určenou na financovanie týchto výdavkov.

2. Úradníci prispievajú na náklady na financovanie tohto systému dôchodkového zabezpečenia jednou tretinou. ... Príspevok sa každý mesiac zrazí z miezd úradníkov. ...“

- 5 Hlava VII služobného poriadku má názov „Opravné prostriedky“. Táto hlava obsahuje články 90 až 91a služobného poriadku.

- 6 Článok 90 ods. 2 služobného poriadku stanovuje:

„Každá osoba, na ktorú sa vzťahuje tento služobný poriadok, môže predložiť menovaciemu orgánu [(MO)] sťažnosť na akt, ktorý má na ňu negatívny účinok...“

7 V článku 91 ods. 1 služobného poriadku sa uvádza:

„Súdny dvor Európskej únie má právomoc v každom spore medzi Úniou a ktoroukoľvek osobou, na ktorú sa vzťahuje tento služobný poriadok, pokiaľ ide o zákonnosť aktu negatívne ovplyvňujúceho túto osobu v zmysle článku 90 ods. 2 ...“

8 Článok 21 druhý odsek prílohy XIII k služobnému poriadku s názvom „Prechodné opatrenia, uplatniteľné na úradníkov Únie“ znie:

„Úradníci, ktorí nastúpili do služobného pomeru v období od 1. mája 2004 do 30. decembra 2013, majú nárok na 1,9 % zo svojho platu uvedeného v [článku 77 druhom odseku druhej vete služobného poriadku] za každý rok služby započítateľný pre odchod do dôchodku, vypočítané v súlade s článkom 3 prílohy VIII.“

9 Článok 22 ods. 1 druhý pododsek tejto prílohy XIII stanovuje:

„Úradníci, ktorí k 1. máju 2014 majú 35 rokov alebo viac a ktorí nastúpili do služobného pomeru pred 1. januárom 2014, majú nárok na starobný dôchodok pri dosiahnutí veku uvedenom v nasledujúcej tabuľke...“

10 Pokiaľ ide o úradníkov, ktorí k 1. máju 2014 dosiahli vek 35 rokov, v tabuľke uvedenej v predchádzajúcom bode sa stanovuje vek odchodu do dôchodku na 64 rokov a 8 mesiacov.

PZOZ

11 Článok 8 prvý odsek Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie, zmenený nariadením č. 1023/2013 (ďalej len „PZOZ“), stanovuje:

„Dočasní zamestnanci... môžu byť zamestnaní na čas určitý alebo neurčitý. Zmluvy zamestnancov, ktorí budú prijatí na dobu určitú, môžu byť obnovené najviac jedenkrát na čas určitý. Každé ďalšie obnovenie musí byť na čas neurčitý.“

12 V článku 39 ods. 1 PZOZ sa uvádza:

„Po odchode zo služby má [dočasný] zamestnanec... nárok na starobný dôchodok, prevod poistno-matematického ekvivalentu alebo na výplatu odchodného v súlade s kapitolou 3 hlavy V a prílohou VIII k služobnému poriadku. ...“

13 Podľa článku 86 ods. 2 PZOZ:

„Ak zmluvný zamestnanec... je preradený na nové pracovné miesto v rámci funkčnej skupiny, nesmie byť zaradený do nižšej platovej triedy alebo do nižšieho platového stupňa, než na svojom predchádzajúcom pracovnom mieste.

Ak je tento zmluvný zamestnanec preradený do vyššej funkčnej skupiny, musí byť zaradený do platovej triedy a platového stupňa tak, aby jeho odmena bola aspoň rovnaká ako odmena, na ktorú mal nárok na základe predchádzajúcej zmluvy.

...“

14 Článok 109 ods. 1 PZOZ stanovuje:

„Po odchode zo služby má zmluvný zamestnanec nárok na starobný dôchodok, na prevod poistno-matematického ekvivalentu alebo na výplatu odchodného podľa kapitoly 3 hlavy V a prílohy VIII k Služobnému poriadku. ...“

15 V článku 117 PZOZ sa uvádza:

„Ustanovenia hlavy VII Služobného poriadku o odvolaniach [opravných prostriedkoch – *neoficiálny preklad*] sa uplatňujú obdobne.“

16 V článku 1 ods. 1 druhej vete prílohy k PZOZ, nazvanom „Prechodné ustanovenia uplatniteľné na zamestnancov, na ktorých sa vzťahujú [PZOZ]“, sa okrem iného uvádza, že článok 21 a článok 22 prílohy XIII k služobnému poriadku, s výnimkou jeho odseku 4, „sa uplatňujú analogicky na ostatných zamestnancov zamestnaných k 31. decembru 2013.“

Nariadenie č. 1023/2013

17 Odôvodnenie 29 nariadenia č. 1023/2013 znie:

„Mali by sa stanoviť prechodné ustanovenia, ktoré by umožňovali postupné uplatňovanie nových pravidiel a opatrení a zároveň rešpektovanie nadobudnutých práv a oprávnených očakávaní zamestnancov prijatých pred nadobudnutím účinnosti týchto zmien služobného poriadku.“

18 Článok 3 nariadenia č. 1023/2013 stanovuje:

„1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Uplatňuje sa od 1. januára 2014 s výnimkou článku 1 bodu 44 a článku 1 bodu 73 písm. d), ktoré sa uplatňujú odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

19 Okolnosti predchádzajúce sporu sú uvedené v bodoch 1 až 25 napadnutého rozsudku a možno ich zhrnúť nasledujúcim spôsobom.

20 Odvolateľ je zmluvným zamestnancom Komisie.

21 Dňa 10. júna 2008 ho Komisia s účinnosťou od 1. júla 2008 prijala do zamestnania ako zmluvného zamestnanca na oddelení 5 PMO (ďalej len „zmluva z roku 2008“). Týmto prijatím do zamestnania bol odvolateľ zaradený do prvej funkčnej skupiny. Zmluva z roku 2008 bola trikrát predĺžená na dobu určitú a rozhodnutím z 3. mája 2011 na dobu neurčitú.

22 Dňa 16. mája 2014 ponúklo GR pre ľudské zdroje odvolateľovi novú zmluvu na pozíciu zmluvného zamestnanca, ktorú odvolateľ v ten istý deň podpísal (ďalej len „zmluva zo 16. mája 2014“). Táto zmluva na dobu neurčitú nadobudla účinnosť 1. júna 2014, pričom odvolateľ bol podľa nej zaradený do druhej funkčnej skupiny.

- 23 Medzičasom boli služobný poriadok a PZOZ zmenené nariadením č. 1023/2013, ktoré sa, pokiaľ ide o ustanovenia relevantné v prejednávanej veci, uplatňujú od 1. januára 2014 (ďalej len „reforma z roku 2014“).
- 24 V dôsledku reformy z roku 2014 článok 77 druhý odsek služobného poriadku, ktorý sa uplatňuje aj na zmluvných zamestnancov na základe článku 109 ods. 1 PZOZ, definuje novú ročnú akruálnu dôchodkovú sadzbu vo výške 1,8 %, ktorá je menej priaznivá, než predchádzajúca sadzba vo výške 1,9 %. Okrem toho článok 77 piaty odsek stanovuje vek odchodu do dôchodku na 66 rokov oproti predtým stanoveným 63 rokom.
- 25 V prílohe XIII k služobnému poriadku bol však stanovený prechodný režim. Úradník, ktorý nastúpil do služobného pomeru v období od 1. mája 2004 do 31. decembra 2013, tak má naďalej nárok na ročnú akruálnu dôchodkovú sadzbu vo výške 1,9 %. Okrem toho úradníci, ktorí k 1. máju 2014 dosiahli vek 35 rokov a ktorí nastúpili do služobného pomeru pred 1. januárom 2014, majú nárok na starobný dôchodok pri dosiahnutí veku 64 rokov 8 mesiacov. Napokon článok 1 ods. 1 prílohy k PZOZ stanovuje, že tento prechodný režim sa uplatňuje analogicky na ostatných zamestnancov zamestnaných k 31. decembru 2013.
- 26 E-mailom zo 4. januára 2016 odvolateľ, ktorý mal pochybnosti o dôsledkoch, ktoré by reforma z roku 2014 mohla mať na jeho situáciu po podpise zmluvy zo 16. mája 2014, požiadal o vysvetlenie zodpovedného úradníka útvaru „Dôchodky“ PMO.
- 27 Prostredníctvom odpovede zo 4. januára 2016 tento zodpovedný úradník odvolateľovi oznámil, že jeho práva na dôchodok sa z dôvodu zmeny zmluvy zmenili a že v jeho prípade je teda od 1. júna 2014 obvyklý vek odchodu do dôchodku 66 rokov a ročná akruálna dôchodková sadzba vo výške 1,8 %.
- 28 Dňa 4. apríla 2016 podal odvolateľ proti odpovedi zo 4. januára 2016 sťažnosť na základe článku 90 ods. 2 služobného poriadku.
- 29 Rozhodnutím o zamietnutí z 25. júla 2016 riaditeľ riaditeľstva E GR pre ľudské zdroje ako orgán oprávnený uzatvárať pracovné zmluvy (OOUPZ) uvedenú sťažnosť zamietol, a to v prvom rade ako neprípustnú z dôvodu neexistencie aktu spôsobujúceho ujmu a subsidiárne ako nedôvodnú.

Konanie na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

- 30 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 7. novembra 2016 podal odvolateľ žalobu na zrušenie odpovede zo 4. januára 2016 a v prípade potreby na zrušenie rozhodnutia o zamietnutí z 25. júla 2016.
- 31 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Všeobecného súdu 6. februára 2017 vzniesla Komisia námietku neprípustnosti založenú na neexistencii aktu spôsobujúceho ujmu v zmysle článku 91 služobného poriadku.
- 32 Rozhodnutím z 12. októbra 2017 predseda tretej komory Všeobecného súdu rozhodol prerušiť konanie vo veci T-769/16, Picard/Komisia, až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa končí konanie vo veci T-128/17, Torné/Komisia.

- 33 V nadväznosti na vyhlásenie rozsudku zo 14. decembra 2018, Torné/Komisia (T-128/17, EU:T:2018:969), a vzhľadom na to, že proti nemu nebolo podané odvolanie, sa v konaní vo veci T-769/16, Picard/Komisia, pokračovalo a účastníci konania predložili svoje pripomienky, pokiaľ ide o dôsledky tohto rozsudku pre danú vec.
- 34 Uznesením z 13. mája 2019 Všeobecný súd spojil preskúmanie námietky neprípustnosti vznesenej Komisiou s konaním o veci samej a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.
- 35 Všeobecný súd sa v napadnutom rozsudku rozhodol hneď preskúmať žalobný dôvod uvádzaný odvolateľom bez toho, aby najprv rozhodol o tejto námietke neprípustnosti, z dôvodu, že žaloba je v každom prípade nedôvodná.
- 36 V tejto súvislosti Všeobecný súd rozhodol, že Komisia správne usúdila, že zmluva zo 16. mája 2014 má za dôsledok to, že na odvolateľa sa nemôžu vzťahovať prechodné ustanovenia stanovené v článkoch 21 a 22 prílohy XIII k služobnému poriadku týkajúce sa ročnej akruálnej dôchodkovej sadzby a veku odchodu do dôchodku.
- 37 V prvom rade Všeobecný súd v bodoch 65 až 83 napadnutého rozsudku podal výklad článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ, ktorý ustanovuje, že tieto prechodné ustanovenia „sa uplatňujú analogicky na ostatných zamestnancov zamestnaných k 31. decembru 2013“.
- 38 Všeobecný súd predovšetkým usúdil, že zo znenia tohto článku 1 ods. 1 vyplýva, že tieto články 21 a 22 sa uplatňujú na zamestnancov, na ktorých sa vzťahujú PZOZ, v rozsahu, v akom je možné preukázať analógiu medzi týmito zamestnancami a úradníkmi, a to s prihliadnutím na osobitné charakteristiky každej z týchto kategórií zamestnancov. Všeobecný súd po preskúmaní týchto charakteristík uviedol, že zatiaľ čo úradník je prijatý do služobného pomeru v administratíve Únie a zostáva v ňom na základe menovacieho aktu, ktorý sa nemení po celú dobu jeho služobného postupu, zmluvný zamestnanec nastupuje do funkcie a zostáva v nej na základe zmluvy po dobu jej účinnosti.
- 39 So zreteľom na tieto úvahy podal Všeobecný súd výklad požiadavky byť „zamestnaný k 31. decembru 2013“ v zmysle článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ.
- 40 V bode 81 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že pojem „analogicky“ uvedený v tomto ustanovení predpokladá, že zamestnanci sa nachádzajú v podobnej situácii ako úradníci. Podľa Všeobecného súdu túto situáciu možno preukázať len v prípade, že zamestnanec nepodpísal novú zmluvu, z ktorej vyplýva začatie nového pracovného pomeru s administratívou Únie. V tejto súvislosti s odkazom na bod 40 svojho rozsudku zo 16. septembra 2015, EMA/Drakeford (T-231/14 P, EU:T:2015:639), Všeobecný súd pripomenul, že už rozhodol, že pracovný pomer medzi zamestnancom a administratívou Únie môže zostať nezmenený aj po podpise novej zmluvy, ktorá je formálne odlišná od pôvodnej zmluvy, a to pod podmienkou, že táto nová zmluva neprináša podstatnú zmenu pracovných povinností zamestnanca, najmä funkčnej skupiny, ktorá by mohla spochybníť funkčnú kontinuitu jeho pracovného pomeru s administratívou Únie.
- 41 Všeobecný súd z toho vyvodil, že články 21 a 22 prílohy XIII k služobnému poriadku sa uplatňujú iba na ostatných zamestnancov zamestnaných k 31. decembru 2013, ktorí zostávajú zamestnaní aj po tomto dátume na základe zmluvy až dovtedy, kým nebude preskúmané ich postavenie na účely výpočtu ich práv na dôchodok.

- 42 Následne Všeobecný súd v bodoch 85 až 93 napadnutého rozsudku zanalyzoval situáciu odvolateľa s ohľadom na tento výklad článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ. Konkrétne po preskúmaní zmlúv uzavretých medzi ním a Komisiou, ako aj charakteristík pracovných miest, na ktoré bol prijatý, a po zistení, že zmena funkčnej skupiny spochybnila funkčnú kontinuitu pracovného pomeru odvolateľa s administratívou Únie, Všeobecný súd rozhodol, že zmluva zo 16. mája 2014 mala za následok zánik všetkých účinkov zmluvy z roku 2008, na základe ktorej bol odvolateľ „zamestnaný k 31. decembru 2013“ v zmysle tohto ustanovenia, a teda ukončenie tohto pracovného pomeru. Všeobecný súd preto konštatoval, že zmluva zo 16. mája 2014 viedla k novému nástupu do služobného pomeru na účely uplatnenia uvedeného ustanovenia, čo odvolateľovi neumožňuje využiť uplatnenie prechodných ustanovení, ktoré sú uvedené v prílohe XIII k služobnému poriadku a ktoré sa týkajú ročnej aktuálnej dôchodkovej sadzby a veku odchodu do dôchodku.
- 43 Napokon Všeobecný súd okrem iného uviedol, že tento záver nemôže byť spochybnený tvrdením odvolateľa, podľa ktorého nová zmluva nebráni uplatňovaniu týchto prechodných ustanovení, keďže nevedie k diskontinuite v účasti na poistení a platení príspevkov do systému dôchodkového zabezpečenia Únie. Podľa Všeobecného súdu uplatnenie uvedených ustanovení na zamestnancov nemôže závisieť od údajne neprerušenej účasti na poistení v systéme dôchodkového zabezpečenia Únie, ale závisí od funkčnej kontinuity uvedeného pracovného pomeru.
- 44 Všeobecný súd preto žalobu zamietol.

Návrhy účastníkov konania v konaní na Súdnom dvore

- 45 Odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:
- zrušil napadnutý rozsudok,
 - zrušil odpoveď zo 4. januára 2016, a v prípade potreby rozhodnutie o zamietnutí z 25. júla 2016, a
 - uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania na oboch stupňoch.
- 46 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie a
 - uložil odvolateľovi povinnosť nahradiť trovy konania.

O odvolaní

O prípustnosti

Argumentácia účastníkov konania

- 47 Komisia spochybňuje prípustnosť odvolania z dôvodu, že odvolateľ presne nevymedzuje body napadnutého rozsudku, proti ktorým namieta, čo je v rozpore s požiadavkou stanovenou v článku 169 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 48 Podľa tejto inštitúcie odvolateľ nenamieta, že k nesprávnemu právnemu posúdeniu došlo v kľúčových bodoch napadnutého rozsudku, v ktorých Všeobecný súd poskytol svoj výklad článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ.
- 49 Okrem toho uvedená inštitúcia poukazuje na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej odvolanie, ktoré nemá koherentnú štruktúru, pričom sa obmedzuje len na všeobecné tvrdenia a neobsahuje údaje o presných bodoch napadnutého rozhodnutia, v ktorých údajne došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, treba zamietnuť ako zjavne neprípustné (rozsudok zo 4. októbra 2018, Staelen/Ombudsman, C-45/18 P, neuvverejnený, EU:C:2018:814, bod 15).
- 50 Podľa Komisie je jediným odkazom na konkrétnu časť napadnutého rozsudku, nachádzajúcim sa v odvolaní, odkaz uvedený v bode 90 tohto rozsudku, čo nemôže spĺňať požiadavky jasnosti stanovené v článku 169 ods. 2 rokovacieho poriadku.
- 51 Odvolateľ s touto argumentáciou nesúhlasí.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 52 Z článku 256 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, ako aj článku 168 ods. 1 písm. d) a článku 169 ods. 2 rokovacieho poriadku vyplýva, že v odvolaní musia byť presne uvedené napádané časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia, ktoré tento návrh konkrétne podporujú, inak sú odvolanie alebo dotknutý odvolací dôvod neprípustné (rozsudok z 23. novembra 2021, Rada/Hamas, C-833/19 P, EU:C:2021:950, bod 50 a citovaná judikatúra).
- 53 Tieto požiadavky predovšetkým nespĺňa a musí byť vyhlásený za neprípustný taký odvolací dôvod, ktorého argumentácia nie je dostatočne jasná a presná na to, aby Súdny dvor mohol uskutočniť preskúmanie zákonnosti, a to najmä preto, že podstatné okolnosti, na ktorých je tento odvolací dôvod založený, nevyplývajú dostatočne koherentným a zrozumiteľným spôsobom zo samotného znenia tohto odvolania, ktoré je v tejto súvislosti formulované nejasne a nejednoznačne. Súdny dvor takisto rozhodol, že odvolanie, ktoré nemá koherentnú štruktúru a obmedzuje sa na všeobecné tvrdenia bez toho, aby presne odkazovalo na body napadnutého uznesenia, v ktorom údajne došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, treba zamietnuť ako zjavne neprípustné (rozsudok z 10. júla 2014, Telefónica a Telefónica de España/Komisia, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 30, ako aj citovaná judikatúra).

- 54 V predmetnom prípade z bodov 24 a nasl. odvolania vyplýva, že odvolateľ Všeobecnému súdu vytýka to, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia pri výklade článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ, keď v bode 81 napadnutého rozsudku rozhodol, že prechodné ustanovenia uvedené v článkoch 21 a 22 prílohy XIII k služobnému poriadku sa na ostatných zamestnancov môžu naďalej uplatňovať len vtedy, ak títo zamestnanci neuzavrú novú zmluvu, alebo v prípade formálneho uzavretia novej zmluvy naďalej vykonávajú v podstate rovnaké pracovné povinnosti. Odvolateľ tiež vysvetľuje dôvody, pre ktoré sa domnieva, že tento výklad vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.
- 55 V rozpore s tým, čo tvrdí Komisia, sa tak v odvolaní presne uvádza namietaný bod napadnutého rozsudku a dostatočne sa v ňom vysvetľujú dôvody, pre ktoré v tomto bode došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu, a preto toto odvolanie umožňuje Súdnemu dvoru uskutočniť preskúmanie zákonnosti.
- 56 Za týchto okolností treba toto odvolanie vyhlásiť za prípustné.

O jedinom odvolacom dôvode

Argumentácia účastníkov konania

- 57 Odvolateľ uvádza na podporu svojho odvolania jediný odvolací dôvod založený na nesprávnom právnom posúdení zo strany Všeobecného súdu, ktorý v bode 81 napadnutého rozsudku rozhodol, že prechodné opatrenia stanovené v článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ sa na ostatných zamestnancov môžu naďalej uplatňovať len vtedy, ak títo zamestnanci neuzavrú novú zmluvu, alebo v prípade formálneho uzavretia novej zmluvy naďalej vykonávajú v podstate rovnaké pracovné povinnosti.
- 58 Vzhľadom na oblasť právnej úpravy systému dôchodkového zabezpečenia a cieľ sledovaný normotvorcom Únie nie je tým, čo umožňuje vymedziť pôsobnosť prechodných opatrení stanovených v článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ, funkčná kontinuita, ale zachovanie účasti na poistení v tomto systéme a kontinuita platenia príspevkov do tohto systému. V prípade opakovaného uzatvárania zmlúv zmluvného zamestnanca bez prerušenia si tak zamestnanec zachováva svoju účasť na poistení v uvedenom systéme a naďalej nadobúda práva na dôchodok.
- 59 Komisia proti tomuto jedinému žalobnému dôvodu namieta. Pokiaľ ide o body 81 a 82 napadnutého rozsudku, Komisia predovšetkým tvrdí, že odvolateľ sa obmedzuje iba na to, že spochybňuje odkaz Všeobecného súdu na jeho judikatúru týkajúcu sa funkčnej kontinuity pracovného pomeru napriek podpísaniu novej zmluvy, pričom tento odkaz sa vzťahuje len na výnimku uvedenú v poslednej vete tohto bodu 81, t. j. výnimku z pravidla, že analógia so situáciou úradníkov v zmysle článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ pretrváva len v prípade, že zamestnanec zostáva zamestnaný na základe zmluvy a nepodpíše novú zmluvu. Táto výnimka by pritom odvolateľovi umožnila využiť uplatnenie článkov 21 a 22 prílohy XIII k služobnému poriadku v prípade, že by bolo možné stanoviť funkčnú kontinuitu medzi jeho jednotlivými zmluvami, ale konkrétne v jeho prípade sa neuplatnila.
- 60 Všeobecný súd ďalej poskytol výklad článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ v súlade so znením tohto ustanovenia, v ktorom sa zmieňuje hľadanie „analógie“ medzi úradníkmi a ostatnými zamestnancami. V tejto súvislosti vzhľadom na odlišnú povahu jeho pracovného pomeru

v porovnaní s pracovným pomerom úradníka je na účely určenia, či je ostatný zamestnanec stále zamestnaný, potrebné zohľadniť jeho zmluvu, a nie zachovanie jeho účasti na poistení v systéme dôchodkového zabezpečenia.

- 61 Okrem toho rozsudok zo 14. decembra 2018, Torné/Komisia (T-128/17, EU:T:2018:969), nie je pre prejednávajúcu vec relevantný, keďže v tomto rozsudku nebol predmetom sporu článok 1 ods. 1 prílohy k PZOZ, pričom tento rozsudok sa týkal podmienok uplatniteľnosti článkov 21 a 22 prílohy XIII k služobnému poriadku na úradníka. Úvahy, na základe ktorých Všeobecný súd v uvedenom rozsudku uviedol, že neuplatnenie prechodných ustanovení uvedených v týchto článkoch 21 a 22 by mohlo byť odôvodnené iba prerušením účasti na poistení v systéme dôchodkového zabezpečenia Únie, sú tak neopodstatnené. Všeobecný súd konštatoval, že žalobkyňa, o ktorú išlo vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok, bola zamestnaná iba na základe svojho vymenovania ako úradníčky, pričom jej účasť na poistení v systéme dôchodkového zabezpečenia Únie bola len dôsledkom tohto konštatovania.
- 62 Okrem toho podľa Komisie Všeobecný súd v napadnutom rozsudku nepostavil na rovnakú úroveň uzavretie novej zmluvy a definitívne skončenie pracovného pomeru úradníka. Pripomenul len, že na rozdiel od úradníka, skutočnosť, že je zmluvný zamestnanec k určitému dátumu zamestnaný, nemožno preukázať jednoducho len na základe konštatovania existencie menovacieho aktu.
- 63 V predmetnom prípade Všeobecný súd vylúčil akúkoľvek kontinuitu medzi zmluvou z roku 2008 a zmluvou zo 16. mája 2014 po tom, ako zo skutkového hľadiska veľmi podrobne preskúmal všetky skutočnosti, ku ktorým došlo pri opakovanom uzatváraní týchto zmlúv, a to v bodoch 86 až 90 napadnutého rozsudku. Keďže však odvolateľ nenamieta proti uvedeným bodom, nemôže opodstatnene tvrdiť, že medzi týmito dvomi zmluvami existuje kontinuita.
- 64 Napokon na účely výkladu článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ je článok 86 PZOZ irelevantný.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 65 Treba pripomenúť, že, po prvé príloha XIII k služobnému poriadku stanovuje prechodné opatrenia uplatniteľné na úradníkov, a to okrem iného aj pokiaľ ide o systém dôchodkového zabezpečenia Únie.
- 66 Po druhé v článku 1 ods. 1 druhej vete prílohy k PZOZ sa okrem iného uvádza, že článok 21 a článok 22, s výnimkou jeho odseku 4, prílohy XIII k služobnému poriadku, ktoré obsahujú prechodné ustanovenia týkajúce sa ročnej akruálnej dôchodkovej sadzby a veku odchodu úradníkov do dôchodku „sa uplatňujú analogicky na ostatných zamestnancov zamestnaných k 31. decembru 2013“.
- 67 V bode 81 napadnutého rozsudku Všeobecný súd rozhodol, že pojem „analogicky“, ktorý je uvedený v tomto ustanovení, predpokladá, že sa zamestnanci nachádzajú v podobnej situácii ako úradníci, čo je podľa jeho názoru vylúčené v prípade, že zamestnanec podpísal novú zmluvu, z ktorej vyplýva začatie nového pracovného pomeru s administratívnou Únie, ibaže táto nová zmluva neprináša podstatnú zmenu pracovných povinností zamestnanca, najmä funkčnej skupiny, ktorá by mohla spochybniť funkčnú kontinuitu jeho pracovného pomeru s touto administratívou. Vychádzajúc práve z tohto predpokladu, Všeobecný súd preskúmal situáciu odvolateľa a zamietol jeho žalobu.

- 68 Na účely stanovenia, či sa Všeobecný súd pri svojom výklade článku 1 ods. 1 druhej vety prílohy k PZOZ dopustil nesprávneho právneho posúdenia, je tak predovšetkým potrebné zanalyzovať pojem „analogicky“, ktorý je uvedený v tomto ustanovení.
- 69 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že zo samotného znenia článku 1 ods. 1 druhej vety prílohy k PZOZ, a najmä z pojmu „analogicky“ v ňom obsiahnutého, vyplýva, že účelom tohto ustanovenia je zabezpečiť, aby sa na ostatných zamestnancov, ktorí boli zamestnaní k 31. decembru 2013, vzťahovali niektoré z prechodných opatrení stanovených v prílohe XIII k služobnému poriadku, a to napriek existujúcim rozdielom medzi úradníkmi a týmito ostatnými zamestnancami. Tento pojem „analogicky“ pritom sám osebe neumožňuje presne určiť spomedzi ostatných zamestnancov zamestnaných k 31. decembru 2013 tých, na ktorých by sa dotknuté prechodné opatrenia mali vzťahovať, a to predovšetkým v prípade následnej zmeny ich pracovného pomeru s administratívou Únie.
- 70 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora treba na účely výkladu ustanovenia práva Únie zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 1. augusta 2022, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, C-184/20, EU:C:2022:601, bod 121 a citovaná judikatúra).
- 71 Pokiaľ ide po prvé o ciele sledované normotvorcom Únie v rámci reformy z roku 2014, z odôvodnenia 29 nariadenia č. 1023/2013, ktorým sa zmenil služobný poriadok a PZOZ na účely vykonania tejto reformy, vyplýva, že „[by sa] mali... stanoviť prechodné ustanovenia, ktoré by umožňovali postupné uplatňovanie nových pravidiel a opatrení a zároveň rešpektovanie nadobudnutých práv a oprávnených očakávaní zamestnancov prijatých pred nadobudnutím účinnosti týchto zmien služobného poriadku“.
- 72 Ako Všeobecný súd správne uvádza v bode 67 napadnutého rozsudku, medzi tieto prechodné ustanovenia patria nielen články 21 a 22 prílohy XIII k služobnému poriadku, ale aj článok 1 ods. 1 prílohy k PZOZ.
- 73 Preto je s ohľadom na odôvodnenie 29 nariadenia č. 1023/2013 potrebné konštatovať, že uvedené prechodné ustanovenia boli zavedené bez toho, aby boli dotknuté „oprávnené očakávania“ „zamestnancov prijatých“ k 31. decembru 2013. Ide o širokú formuláciu, ktorá presahuje rámec nadobudnutých práv v užšom slova zmysle a vzťahuje sa na všetkých zamestnancov Únie, nielen na jej úradníkov.
- 74 Je teda potrebné, tak ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 54 svojich návrhov, vykladať článok 1 ods. 1 prílohy k PZOZ s ohľadom na ciele týkajúce sa rešpektovania nadobudnutých práv a oprávnených očakávaní ostatných zamestnancov Únie, ktorí boli k 31. decembru 2013 prijatí do zamestnania na základe uzavretia zmluvy.
- 75 Pokiaľ ide po druhé o kontext tohto ustanovenia, treba v prvom rade uviesť, že z článku 83 ods. 2 služobného poriadku vyplýva, že úradníci prispievajú na náklady na financovanie tohto systému dôchodkového zabezpečenia jednou tretinou, pričom tento príspevok je stanovený ako percentuálny podiel zo základného platu (rozsudok z 10. mája 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, bod 43). Všetci úradníci, ktorí dostávajú plat alebo príspevok od Únie a ešte nie sú dôchodcami, musia prispievať do systému dôchodkového zabezpečenia zavedeného služobným poriadkom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júna 1992, Lestelle/Komisija, C-30/91 P, EU:C:1992:252, bod 23). Tieto príspevky priznávajú úradníkovi právo na starobný dôchodok bez ohľadu na pracovné povinnosti, ktoré vykonáva v rámci administratívy Únie.

- 76 Okrem toho treba poznamenať, že na úradníka, ktorý nastúpil do služby pred 1. januárom 2014, sa za určitých podmienok vzťahujú prechodné ustanovenia stanovené v článku 21 druhom odseku a článku 22 ods. 1 druhom odseku prílohy XIII k služobnému poriadku, ktoré mu umožňujú si zachovať ročnú akruálnu dôchodkovú sadzbu a vek odchodu do dôchodku, aké boli stanovené v služobnom poriadku pred jeho zmenou na základe nariadenia č. 1023/2013. Úradník, ktorý by nastúpil do služby pred týmto dátumom a ktorého pracovné povinnosti by sa podstatne zmenili po tomto dátume, by pritom len na základe tejto skutočnosti neprišiel o výhody vyplývajúce z týchto prechodných ustanovení, a to predovšetkým z dôvodu príspevkov, ktoré naďalej platí do tohto systému sociálneho zabezpečenia počas trvania svojho služobného pomeru.
- 77 V druhom rade je potrebné zdôrazniť, že služobný poriadok a PZOZ stanovujú spoločný systém dôchodkového zabezpečenia pre úradníkov a ostatných zamestnancov.
- 78 Vzhľadom na odkaz na podmienky stanovené v kapitole 3 hlavy V služobného poriadku, ktorý je obsiahnutý v článku 39 ods. 1, ako aj v článku 109 ods. 1 PZOZ, v podstate dočasní zamestnanci a zmluvní zamestnanci tiež prispievajú na náklady na financovanie tohto systému dôchodkového zabezpečenia, a to za podmienok stanovených v článku 83 ods. 2 služobného poriadku.
- 79 Na účely uplatnenia prechodných ustanovení, ktoré sa týkajú uvedeného systému dôchodkového zabezpečenia a ktoré sú uvedené v článkoch 21 a 22 prílohy XIII k služobnému poriadku, sa teda zmluvný zamestnanec, akým je aj odvolateľ, nachádza v podobnej situácii ako úradník, tak ako je táto situácia vysvetlená v bode 76 tohto rozsudku, v prípade, že po 31. decembri 2013 dôjde k zmene jeho pracovného pomeru s administratívou Únie, ktorá nemá za následok prerušenie platenia príspevkov do systému dôchodkového zabezpečenia Únie.
- 80 Z toho vyplýva, že v súlade s kontextuálnym výkladom článku 1 ods. 1 druhej vety prílohy k PZOZ, ako aj s cieľmi v nej uvedených prechodných ustanovení, ktoré boli pripomenuté v bode 74 tohto rozsudku a ktoré sa týkajú rešpektovania nadobudnutých práv a oprávnených očakávaní ostatných zamestnancov Únie prijatých do zamestnania na základe uzavretia zmluvy k 31. decembru 2013, na zamestnanca, ktorý nie je úradníkom, prijatého do zamestnania najneskôr k tomuto dátumu, pričom jeho pracovné povinnosti by boli podstatne zmenené novou zmluvou uzavretou po tomto dátume, by sa analogicky k tomu, čo sa uplatňuje na úradníkov nachádzajúcich sa v takej situácii, aká je opísaná v bode 76 tohto rozsudku, mali tieto prechodné ustanovenia vzťahovať, a to za predpokladu, že neprestal prispievať na náklady na financovanie tohto systému dôchodkového zabezpečenia.
- 81 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 81 napadnutého rozsudku vo vzťahu k zamestnancovi, ktorý nie je úradníkom, ktorý bol prijatý do pracovného pomeru k 31. decembru 2013 a podpísal novú zmluvu s administratívou Únie po tomto dátume, rozhodol, že pojem „analogicky“ uvedený v článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ vyžaduje, aby táto nová zmluva nespôsobila podstatnú zmenu pracovných povinností tohto zamestnanca, ktorá by mohla spochybniť funkčnú kontinuitu jeho pracovného pomeru s touto administratívou.
- 82 Za týchto okolností treba odvolaniu vyhovieť, a teda napadnutý rozsudok zrušiť.

O žalobe na Všeobecnom súde

- 83 V súlade s článkom 61 prvým odsekom druhou vetou Štatútu Súdneho dvora Európskej únie môže tento súd v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu vydať konečný rozsudok sám, ak to stav konania dovoľuje.
- 84 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Komisia vzniesla pred Všeobecným súdom námietku neprípustnosti založenú na neexistencii aktu spôsobujúceho ujmu v zmysle článku 91 služobného poriadku. Tak ako bolo uvedené v bodoch 34 a 35 tohto rozsudku, Všeobecný súd spojil preskúmanie námietky s konaním o veci samej a rozhodol sa preskúmať jediný žalobný dôvod uvádzaný odvolateľom z hmotnoprávneho hľadiska bez toho, aby najprv rozhodol o uvedenej námietke, a to z dôvodu, že žaloba je v každom prípade nedôvodná.
- 85 Za týchto okolností je na účely vydania konečného rozsudku potrebné pred preskúmaním dôvodnosti žaloby rozhodnúť o námietke neprípustnosti vznesenej Komisiou.
- 86 V prejednávanej veci najmä vzhľadom na skutočnosť, že tak námietka neprípustnosti vznesená Komisiou, ako aj jediný žalobný dôvod, ktorý odvolateľ uviedol na podporu svojej žaloby, boli prejednané na Všeobecnom súde v kontradiktórnom konaní a ich preskúmanie si nevyžaduje prijatie žiadneho dodatočného opatrenia na zabezpečenie priebehu konania alebo vykonanie dokazovania vo veci, Súdny dvor konštatuje, že konanie je v takom stave, že je opodstatnené vo veci vydať konečný rozsudok.

O prípustnosti

Argumentácia účastníkov konania

- 87 Komisia na podporu svojej námietky neprípustnosti uvádza, že akt napadnutý na Všeobecnom súde, t. j. odpoveď zo 4. januára 2016, je e-mailom zaslaným jedným z kolegov odvolateľa na PMO a že tento e-mail obsahoval toto upozornenie: „vezmite, prosím, na vedomie, že táto správa má informačnú povahu a nepredstavuje rozhodnutie MO/OOUPZ, proti ktorému by bolo možné podať sťažnosť podľa článku 90 služobného poriadku“. Komisia sa domnieva, že uvedený e-mail nespĺňa podmienky stanovené judikatúrou, pokiaľ ide o akty spôsobujúce ujmu.
- 88 Po prvé Komisia tvrdí, že v prejednávanej veci neprijala žiadne rozhodnutie, ale len poskytla informáciu. Konkrétne toto upozornenie naznačovalo jasný úmysel Komisie poskytnúť iba informáciu a vysvetliť, že neprijala opatrenia nevyhnutné na prijatie aktu, ktorý by spôsobil ujmu.
- 89 Po druhé, aj keby odvolateľ podal na PMO žiadosť o informácie o svojich budúcich právach na dôchodok, odpoveď na túto žiadosť by nepredstavovala akt, ktorý by spôsobil ujmu. V oblasti práv na dôchodok možno opatrenie vyvolávajúce právne účinky prijať až v čase odchodu do dôchodku, čo potvrdzuje rozsudok Súdu prvého stupňa z 3. apríla 1990, Pfloeschner/Komisia (T-135/89, EU:T:1990:26).
- 90 Po tretie, keďže sú vek odchodu do dôchodku a ročná akruálna dôchodková sadzba stanovené služobným poriadkom, a nie správnym rozhodnutím, odpoveď zo 4. januára 2016 nemôže mať iný význam ako len čisto informatívny.

- 91 Po štvrté a v poslednom rade ustanovenia služobného poriadku týkajúce sa ročnej akruálnej dôchodkovej sadzby a veku odchodu do dôchodku môže normotvorca Únie meniť až do skutočného priznania práv na dôchodok. Výhrada založená na ich porušení je teda už z podstaty veci predčasná, a preto z tohto dôvodu neprípustná.
- 92 Podľa odvolateľa jeho žaloba smeruje proti aktu spôsobujúcemu ujmu, a teda je prípustná.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 93 Odvolateľ sa svojou žalobou domáha zrušenia jednak odpovede zo 4. januára 2016 a jednak v prípade potreby rozhodnutia o zamietnutí z 25. júla 2016. Najprv je preto potrebné preskúmať, či táto odpoveď zo 4. januára 2016 predstavuje akt spôsobujúci ujmu v zmysle článku 90 ods. 2 služobného poriadku.
- 94 V súlade s týmto ustanovením každá osoba, na ktorú sa vzťahuje služobný poriadok, môže predložiť MO sťažnosť na akt, ktorý má na ňu negatívny účinok. Článok 91 ods. 1 služobného poriadku stanovuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc v každom spore medzi Úniou a ktoroukoľvek osobou, na ktorú sa vzťahuje služobný poriadok, pokiaľ ide o zákonnosť aktu negatívne ovplyvňujúceho túto osobu v zmysle uvedeného článku 90 ods. 2 Tieto ustanovenia sa na základe článku 117 PZOZ analogicky uplatňujú na opravné prostriedky ostatných zamestnancov.
- 95 Podľa judikatúry Súdneho dvora v zmysle článku 90 ods. 2 služobného poriadku spôsobujú ujmu len akty alebo opatrenia, ktoré vyvolávajú záväzné právne účinky spôsobilé ovplyvniť priamo a bezprostredne záujmy žalobcu tým, že významným spôsobom menia jeho právne postavenie (rozsudok z 18. júna 2020, Komisia/RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, bod 44 a citovaná judikatúra).
- 96 Na účely stanovenia, či akt vyvoláva takéto účinky, treba vychádzať z podstaty tohto aktu a posúdiť tieto účinky vzhľadom na objektívne kritériá, akými je obsah tohto aktu, a prípadne zohľadniť kontext, v akom bol tento akt prijatý, ako aj právomoci inštitúcie, ktorá je jeho autorom (pozri analogicky rozsudky zo 6. októbra 2021, Poggiolini/Parlament, C-408/20 P, EU:C:2021:806, bod 32 a citovanú judikatúru, ako aj z 12. júla 2022, Nord Stream 2/Parlament a Rada, C-348/20 P, EU:C:2022:548, bod 63, ako aj citovanú judikatúru).
- 97 Spôsobilosť aktu vyvolať priamo účinky na právne postavenie fyzickej alebo právnickej osoby teda nemožno posudzovať len na základe skutočnosti, že má tento akt formu e-mailu, pretože by to znamenalo dať prednosť forme napadnutého aktu pred samotnou podstatou uvedeného aktu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. júla 2022, Nord Stream 2/Parlament a Rada, C-348/20 P, EU:C:2022:548, body 64 a 67, ako aj citovanú judikatúru).
- 98 V súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 96 tohto rozsudku je teda potrebné preskúmať obsah odpovede zo 4. januára 2016, s prihliadnutím na kontext, v ktorom bola prijatá, ako aj na právomoci inštitúcie, ktorá je jej autorom.
- 99 V tejto súvislosti je dôležité pripomenúť, že tak ako vyplýva zo spisu predloženého Súdnu dvoru, odvolateľ e-mailom zo 4. januára 2016 požiadal zodpovedného úradníka útvaru „Dôchodky“ PMO o vysvetlenie, pokiaľ ide o dôsledky, ktoré by reforma z roku 2014 mohla mať na jeho situáciu po podpísaní zmluvy zo 16. mája 2014. Prostredníctvom odpovede zo

4. januára 2016 tento zodpovedný úradník odvolateľovi oznámil, že jeho práva na dôchodok sa z dôvodu zmeny zmluvy zmenili a že v jeho prípade je teda od 1. júna 2014 obvyklý vek odchodu do dôchodku 66 rokov a ročná aktuálna dôchodková sadzba vo výške 1,8 %.
- 100 Z tohto spisu vyplýva aj to, že uvedený zodpovedný úradník ukončil e-mail touto formulkou: „verím, že som Vám poskytol potrebné informácie“. Okrem toho bolo k podpisu tohto zodpovedného úradníka pripojené toto upozornenie: „vezmite, prosím, na vedomie, že táto správa má informačnú povahu a nepredstavuje rozhodnutie MO/OOUPZ, proti ktorému by bolo možné podať sťažnosť podľa článku 90 služobného poriadku“.
- 101 Napriek tomu, že je pravda, že odpoveď zo 4. januára 2016 obsahuje známky toho, že PMO jej chcel priznať čisto informatívnu povahu, obsahuje aj konkrétne ubezpečenia, keďže zodpovedný úradník útvaru „Dôchodky“ PMO v nej odvolateľovi oznámil, že „skutočne potvrdzuj[e], že [jeho] práva na dôchodok [sa] v dôsledku zmeny zmluvy zmenili“.
- 102 Hoci tak ako poznamenáva Komisia, vek odchodu do dôchodku a ročná aktuálna dôchodková sadzba sú stanovené služobným poriadkom, a nie administratívou, treba konštatovať, že v odpovedi zo 4. januára 2016 sa tento zodpovedný úradník neobmedzil len na to, aby odvolateľa informoval o obsahu ustanovení služobného poriadku, tak ako tieto vyplývajú z reformy z roku 2014, ale oznámil mu, že už sa na neho uplatňujú tieto ustanovenia, a implicitne, no nevyhnutne, že sa na neho nemôžu vzťahovať prechodné opatrenia stanovené v článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ. Túto odpoveď teda nemožno chápať tak, že by odvolateľovi poskytovala len informáciu o obsahu služobného poriadku a PZOZ, ale že mu oznamuje ustanovenia týchto predpisov, ktoré administratíva považuje za uplatniteľné na jeho situáciu.
- 103 Tak ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 85 svojich návrhov, takéto skutočnosti sú spôsobilé vylúčiť, že by odpoveď zo 4. januára 2016 vzhľadom na jej obsah bolo možné považovať za odpoveď čisto informatívnej povahy.
- 104 Táto odpoveď, ktorú poskytol zodpovedný úradník útvaru „Dôchodky“ PMO, t. j. oddelenia zodpovedného za správu a vyplácanie dôchodkov zamestnancov Komisie, bola spôsobilá priamo a bezprostredne zasiahnuť do záujmov odvolateľa tým, že významným spôsobom zmenila jeho právne postavenie, a to konkrétne, pokiaľ ide o určenie veku, v ktorom bude podľa platného práva, t. j. v súlade s právnym rámcom platným v danom čase, môcť požiadať o odchod do dôchodku.
- 105 Tento záver je podporený aj z hľadiska právomocí autora uvedenej odpovede. Je však nesporné, že túto odpoveď poskytlo oddelenie zodpovedné za správu a vyplácanie dôchodkov zamestnancov Komisie, pričom sa nespochybňuje, že Komisia mala právomoc prijímať vo vzťahu k dotknutej osobe v danej oblasti rozhodnutia, ktoré vyvolávajú záväzné právne účinky, v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 95 tohto rozsudku.
- 106 Komisia však tvrdí, že v oblasti práv na dôchodok možno opatrenie vyvolávajúce právne účinky prijať až v čase odchodu do dôchodku, čo potvrdzuje rozsudok Súdu prvého stupňa z 3. apríla 1990, Pfloeschner/Komisia (T-135/89, EU:T:1990:26).
- 107 V tejto súvislosti treba konštatovať, že hoci je pravda, že pred odchodom do dôchodku, čo je neistou budúcou udalosťou, sú práva na dôchodok virtuálnymi právami, ktoré sa dennodenne vytvárajú, nič to nemení na skutočnosti, že správny akt, z ktorého vyplýva, že na zamestnanca sa nemôžu vzťahovať priaznivejšie ustanovenia, pokiaľ ide o ročnú aktuálnu dôchodkovú sadzbu

- a obvyklý vek odchodu do dôchodku, bezprostredne a priamo zasahuje do právneho postavenia dotknutej osoby, aj keď sa má tento akt v praxi uplatniť až neskôr. V prípade opačného posúdenia by odvolateľ mohol poznať svoje práva až v čase odchodu do dôchodku a až do tohto okamihu by bol ponechaný v stave neistoty, a to nielen pokiaľ ide o jeho finančnú situáciu, ale aj pokiaľ ide o vek, v ktorom môže požiadať o odchod do dôchodku, čo by mu neumožnilo okamžite prijať vhodné osobné opatrenia na zabezpečenie svojej budúcnosti tak, ako si ju predstavuje. Z uvedeného vyplýva, že odvolateľ má legitímny, skutočne existujúci a dostatočne závažný záujem na tom, aby už teraz bola súdom určená taká neistá skutočnosť, akou je jeho vek odchodu do dôchodku a ročná akruálna dôchodková sadzba (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. februára 1979, *Deshormes/Komisia*, 17/78, EU:C:1979:24, body 10 až 12).
- 108 Okrem toho je potrebné pripomenúť, že dočasné opatrenia, ktoré slúžia na prípravu konečného rozhodnutia, v zásade nie sú aktmi, ktoré môžu byť predmetom žaloby o neplatnosť (pozri analogicky rozsudok z 3. júna 2021, *Maďarsko/Parlament*, C-650/18, EU:C:2021:426, bod 43 a citovanú judikatúru).
- 109 Konštatovanie, že akt inštitúcie predstavuje dočasné opatrenie, ktoré nevyjadruje konečné stanovisko tejto inštitúcie, však nemôže stačiť na to, aby systematicky preukazovalo, že tento akt nie je aktom, ktorý môže byť predmetom žaloby o neplatnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2021, *Poggiolini/Parlament*, C-408/20 P, EU:C:2021:806, bod 38).
- 110 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že dočasný akt, ktorý vyvoláva samostatné právne účinky, môže byť predmetom žaloby o neplatnosť, keď nezákonnosť spojená s týmto aktom nemôže byť napravená v rámci žaloby smerujúcej proti konečnému rozhodnutiu, ktorého prípravnú fázu predstavuje (pozri analogicky rozsudok z 3. júna 2021, *Maďarsko/Parlament*, C-650/18, EU:C:2021:426, bod 46 a citovanú judikatúru).
- 111 Ak teda spochybnenie zákonnosti dočasného aktu v rámci takejto žaloby nemôže zabezpečiť účinnú súdnu ochranu žalobcu proti účinkom tohto aktu, musí byť možné, aby tento akt mohol byť predmetom žaloby o neplatnosť (pozri analogicky rozsudok zo 6. októbra 2021, *Poggiolini/Parlament*, C-408/20 P, EU:C:2021:806, bod 40 a citovanú judikatúru).
- 112 Tak ako generálny advokát v podstate skonštatoval v bode 89 svojich návrhov, ak by bol odvolateľ nútený čakať až do dňa, kedy dosiahne vek odchodu do dôchodku stanovený príslušným orgánom, na to, aby mohol napadnúť konečné rozhodnutie, ktoré by bolo prijaté v tento deň a ktoré by s konečnou platnosťou stanovovalo jeho práva na dôchodok, bol by zbavený akejkoľvek účinnej súdnej ochrany, ktorá by mu umožnila uplatniť svoje práva.
- 113 Je pravda, že tak ako tvrdí Komisia, takú skutočnosť, akou je vek odchodu do dôchodku zamestnanca, môže normotvorca Únie kedykoľvek zmeniť až do okamihu skutočného priznania práv tohto zamestnanca na dôchodok. Platí však, že odvolateľovi by aj tak nemalo byť bránené v tom, aby presne vedel, aký by bol podľa platného práva jeho obvyklý vek odchodu do dôchodku, pričom prípadná zmena právneho rámca tým nie je dotknutá, pretože inak by bol odvolateľ zbavený účinnej súdnej ochrany uvedenej v predchádzajúcom bode.
- 114 Za týchto okolností vzhľadom na to, že podanie žaloby o neplatnosť proti konečnému rozhodnutiu, ktoré by Komisia prijala pri odchode odvolateľa do dôchodku, by nebolo takej povahy, že by odvolateľovi poskytlo účinnú súdnu ochranu, musí byť možné, aby odpoveď zo 4. januára 2016, ktorá predstavuje akt spôsobujúci ujmu v zmysle článku 90 ods. 2 služobného poriadku, mohla byť predmetom žaloby o neplatnosť.

- 115 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že žaloba o neplatnosť podaná odvolateľom na Všeobecný súd musí byť vyhlásená za prípustnú.

O veci samej

- 116 Na podporu svojej žaloby odvolateľ uvádza jediný žalobný dôvod, ktorý je založený na nesprávnom právnom posúdení a porušení článku 77 druhého a piateho odseku služobného poriadku uplatniteľného na zmluvných zamestnancov na základe článku 109 PZOZ, ako aj článkov 21 a 22 prílohy XIII k služobnému poriadku, a to v rozsahu, v akom z odpovede zo 4. januára 2016 vyplýva, že dátumom nástupu do služobného pomeru, ktorý sa zohľadňuje na účely uplatnenia týchto ustanovení služobného poriadku, bol 1. jún 2014, t. j. dátum nadobudnutia účinnosti zmluvy zo 16. mája 2014, pričom sa však mal zvoliť 1. júl 2008, t. j. dátum, kedy pôvodne nastúpil do služobného pomeru v Komisii ako zmluvný zamestnanec.
- 117 Zo spisu predloženého Súdneho dvoru vyplýva, že odvolateľ od 1. júla 2008, ktorý je dňom jeho pôvodného prijatia do zamestnania ako zmluvného zamestnanca na PMO, nepretržite pracoval pre Úniu a prispieval na náklady na financovanie jej systému dôchodkového zabezpečenia.
- 118 Preto tak ako vyplýva z bodu 80 tohto rozsudku, na odvolateľa sa na základe článku 1 ods. 1 prílohy k PZOZ musia analogicky uplatniť prechodné ustanovenia týkajúce sa zachovania ročnej akruálnej dôchodkovej sadzby vo výške 1,9 % a nároku na starobný dôchodok vo veku 64 rokov a 8 mesiacov, a to v súlade s článkom 21 druhým odsekom a článkom 22 ods. 1 druhým pododsekom prílohy XIII k služobnému poriadku.
- 119 V dôsledku už uvedeného je potrebné zrušiť odpoveď zo 4. januára 2016, ako aj rozhodnutie o zamietnutí z 25. júla 2016 ako akty, ktoré sú v rozpore s článkom 1 ods. 1 prílohy k PZOZ.

O trovách

- 120 Podľa článku 184 ods. 2 rokovacieho poriadku, ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou o veci, rozhodne aj o trovách konania.
- 121 Podľa článku 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľného na odvolacie konanie na základe jeho článku 184 ods. 1, Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 122 V prejednávanej veci vzhľadom na to, že odvolateľ navrhol, aby Komisia nahradila trovy konania a táto nemala vo veci úspech, je potrebné uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania, ktoré vznikli odvolateľovi v tomto odvolacom konaní, ako aj tie, ktoré mu vznikli v prvostupňovom konaní.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1. Rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 24. marca 2021, Picard/Komisia (T-769/16, EU:T:2021:153), opravený uznesením zo 16. apríla 2021, Picard/Komisia (T-769/16, EU:T:2021:200), sa zrušuje.**

- 2. Odpoveď zodpovedného úradníka útvaru „Dôchodky“ Úradu Európskej komisie pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) zo 4. januára 2016, ako aj rozhodnutie riaditeľa riaditeľstva E Generálneho riaditeľstva Komisie pre ľudské zdroje z 25. júla 2016, ktorým bola zamietnutá sťažnosť pána Maxima Picarda zo 4. apríla 2016 proti tejto odpovedi, sa zrušujú.**
- 3. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli pánovi Maximovi Picardovi v tomto odvolacom konaní, ako aj tie, ktoré mu vznikli v prvostupňovom konaní.**

Podpisy